

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Forslag til nye reguleringer av tilskudd og egenbetaling

Vedlegg til PM Nr.: 55 -16, 12. mai 2016

Kunnskapsdepartementet sender på høring forslag til nye reguleringer av tilskudd og egenbetaling ved private høyskoler og fagskoler. Høringen følger opp forslagene fra en ekspertgruppe ledet av Lånekassens administrerende direktør Marianne Andreassen. Departementet legger nå frem forslag til overordnede rammer og lovendringer, og vil på et senere tidspunkt følge opp disse med mer utfyllende forskrifter.

- *Krav til selskapsform.* Departementet foreslår at all NOKUT-akkreditert/godkjent utdanning må drives innenfor selskapsformene stiftelse eller aksjeselskap. Stiftelsesloven og aksjeselskapsloven vil dermed gjelde for alle virksomheter som driver akkreditert høyskoleutdanning eller godkjent fagskoleutdanning.
- *Krav til eget rettssubjekt/krav om økonomisk skille.*
 - Dersom en virksomhet driver med annet enn akkreditert utdanningsvirksomhet, foreslår departementet at det stilles krav om separate regnskap mellom den NOKUT-godkjente virksomheten og annen virksomhet.
 - Departementet vurderer også om den mest effektive reguleringen ut fra formålet om at midlene skal komme studentene til gode, er et krav om at NOKUT-akkreditert virksomhet må drives i eget rettssubjekt.
- *Presisering av vilkåret om at tilskudd og egenbetaling skal «komme studentene til gode» med hensyn til disponering i drift.*
 - Departementet foreslår å presisere at tilskudd og egenbetaling skal benyttes til den NOKUT-akkrediterte delen av virksomheten. Midlene kan brukes til formål som faller innenfor formålet til henholdsvis universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.
- *Presisere hva vilkåret om at midlene skal «komme studentene til gode» innebærer for adgang til utdeling.*
 - Departementet foreslår å videreføre og tydeliggjøre dagens utdelingsforbud for institusjoner som mottar tilskudd. Dette innebærer et forbud mot alle former for åpen eller skjult realisering av gevinst fra hele rettssubjektet som mottar tilskudd.
 - For institusjoner som ikke mottar tilskudd, men som mottar egenbetaling fra studentene, velger departementet å sende tre alternative forslag til reguleringer på høring:

Postadresse
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo
www.kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkegata 18
Telefon 22 24 77 07

Kommunikasjonssjef
Anne Kristin Hjukse
Mobil 99 21 46 10

Alternativ 1: Et utdelingsforbud for den NOKUT-akkrediterte delen av virksomheten. Forslaget gir anledning til å foreta utdelinger fra andre deler av virksomheten.

Alternativ 2: Adgang til rimelig utdeling av et positivt årsresultat, fastsatt til en prosentandel av egenbetalingen det aktuelle året.

Alternativ 3: Fri adgang til utdeling, begrenset av at det ikke er anledning til å bringe bokført egenkapital under 20 prosent av de samlede eiendelene i selskapet. Vilkåret om at midlene skal komme studentene til gode videreføres ikke for dette alternativet.

Ut fra hensynet til en tydelig regulering og en effektiv kontroll mener departementet at alternativ 3 kan være den foretrukne reguleringen, men ber særlig om innspill på dette punktet.

- *Adgang til å fastsette nærmere reguleringer om krav til bruk av midlene i forskrift.* Departementet foreslår hjemmel til å fastsette nærmere reguleringer om anledning til å foreta verdioverføringer av et positivt driftsresultat mellom år, fusjon og fisjon, salg og omdanninger i forskrift.
- *Regulering av handel med nærstående.* Departementet foreslår at det også i sektorlovgivningen fastsettes krav til handel med nærstående og internhandel. Departementet foreslår at virksomhetene pålegges å redegjøre årlig for handel med nærstående i notekrav til regnskapet, særlige dokumentasjonsplikter, og innsynrett i nærstående virksomheter.
- *Presisering av styrets ansvar.* Styret har ansvar for at studentene får et utdanningstilbud som er i samsvar med NOKUTs akkreditering/godkjenning. Departementet foreslår at styret før opptak må fatte vedtak om at det er grunnlag for drift året gjennom.
- *Tilsynsmyndighet.* Departementet foreslår at det fastsettes at departementet er tilsynsmyndighet for private universiteter og høyskoler og fagskoler. Departementet vil på sikt vurdere hvordan oppgaven knyttet til tilsyn skal organiseres, herunder om den skal delegeres til et underliggende organ.
- *Rapportering av regnskaps- og studentdata.* Departementet foreslår hjemmel til å kunne pålegge at alle institusjoner å rapportere dokumentasjon, herunder resultat- og studentdata.
- *Krav til regnskap og revisjon.* Det foreslås særlige krav til regnskapet som følger opp øvrige krav til disponering av tilskudd og egenbetaling, og at nærmere regulering kan fastsettes i forskrift. Alle virksomheter pålegges revisjon, uavhengig av størrelse.

- *Reaksjoner ved brudd på regelverket.* Departementet foreslår at det reguleres hvilke reaksjoner tilsynsmyndigheten kan benytte seg av overfor de private institusjonene, og at det kan fastsettes nærmere reguleringer i forskrift.

